

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖНАРОДНИЙ
ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА
СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФІЇ, ІСТОРІЇ ТА ТУРИЗМУ

КАФЕДРА ІСТОРІЇ, ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ТА ФІЛОСОФІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 12 СУЧАСНА ЗАРУБІЖНА ІСТОРІОГРАФІЯ

Освітньо-професійна програма:	СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ПРАВОЗНАВСТВО)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Спеціальність:	014.03 Середня освіта (Історія)
Галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка

Рівне – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасна зарубіжна історіографія» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Історія та правознавство)» зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія), галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Розробник: кандидат історичних наук, доцент Лопецька Наталія Миколаївна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії, теорії держави і права та філософії

Протокол № 1 від «29» 08 2023 року

Завідувач кафедри Н.М. Лопецька (Лопецька Н.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія та правознавство)» зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія), галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Гарант освітньої програми Н.М. Лопецька (Лопецька Н.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету географії, історії та туризму

Протокол № 1 від «29» 08 2023 року

Голова Т.М. Ставко (Т.М. Ставко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язковий освітній компонент	
		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія)	1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90	Освітньо-професійна програма: «Середня освіта (Історія та правознавство)»	1-й	1-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	6 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти з розвитком сучасної зарубіжної, передусім, європейської і американської історичної науки та думки в країнах Азії, Африки; формування в них уявлення про процеси нагромадження й інтерпретації історичних знань і ту роль, яку вони відіграють у суспільному, політичному, культурному житті сучасного світу.

Основними завданнями дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти спеціалізованих концептуальних знань щодо розуміння поняття «історіографія», «сучасна зарубіжна історіографія»; усвідомлення місця та визначення функції історіографії у процесі історичного пізнання; з'ясування основних форм організації історичної науки новітнього часу; ознайомлення здобувачів вищої освіти зі школами, течіями та напрямками сучасної зарубіжної історіографії; удосконалення умінь здобувачів вищої освіти опрацьовувати та аналізувати історичні праці провідних представників світової історичної думки другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.; формування засобами історіографії професійну культуру, науковий світогляд майбутнього фахівця, дослідницькі та інформаційні умінь здобувачів вищої освіти.

Результатом навчання за дисципліною є набуття здобувачами вищої освіти відповідно до освітньо-професійної програми таких **компетентностей, ФК (фахові компетентності), ПК (компетентності предметних спеціальностей):**

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ПК2. Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних завдань.

ПК4. Оволодіння основними історичними концепціями, поняттями, судженнями; здатність критично оцінювати результати наукових досліджень, висувати гіпотези, вибудовувати моделі процесів і явищ української та всесвітньої історії.

ПК8. Виявляти знання та розуміння наукових основ певної тематичної області, методології дослідження історичного процесу у національному, європейському та світовому контекстах та вміти моделювати їх у зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання.

ПК11. Здатність розуміти і усвідомлювати важливість ідеї миру як імперативної умови людського буття, вміння втілювати принципи гуманізму та гуманістичної свідомості.

Опанувавши дисципліну «Сучасна зарубіжна історіографія» здобувачі вищої освіти повинні володіти такими **програмами результатами навчання (ПРН):**

ПРН1. Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії.

ПРН2. Знати і розуміти зміст основних напрямів і шкіл сучасної історичної науки, головних проблем у розвитку історіографії, основні аспекти теоретико-методологічного дискурсу усно історичних досліджень у просторі конструювання минулого.

ПРН15. Розуміти контекст правових явищ і процесів, аналізувати різноманітні підходи до державотворення і праворозуміння та бачення проблеми теорії держави і права.

ПРН16. Розуміти і визначати актуальність цінності миру та аксіологічного значення миролюбства й гуманізму.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Об'єкт і предмет курсу сучасної зарубіжної історіографії. Історична наука в європейських країнах та США.

Тема 1. Вступ до курсу «Сучасна зарубіжна історіографія».

Предмет та об'єкт, завдання курсу «Сучасна зарубіжна історіографія». Термінологія. Методологія курсу. Міжпредметні зв'язки при вивченні сучасної зарубіжної історіографії.

Література: Основна [1-10], допоміжна [37-39].

Тема 2. Сучасна французька історіографія.

Еволюція Школи «Анналів». Економічна та соціальна історія. «Нова історія міжнародних відносин». Історія Великої Французької революції. Історична наука Франції наприкінці ХХ – у першій чверті ХХІ ст.

Література: Основна [1-10], допоміжна [14, 21, 37-39].

Тема 3. Сучасна історіографія Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії.

Традиції та новації в історичній науці. Організаційні підстави. Соціальна історія. Культурно-антропологічна історія. Англійська революція ХVІІ ст. та її місце в національній історії. Проблеми історії промислової революції і формування індустріального суспільства у англійській історіографії. Вивчення «робітничої історії». «Нова доказова історія». Проблеми зовнішньополітичної історії в англійській історіографії. «Синтетична історія» міжнародних відносин.

Література: Основна [1, 3-8, 10], допоміжна [14, 37-39].

Тема 4. Сучасна німецька історіографія.

Етапи і напрямки історичних досліджень. Організація історичної науки. Соціальна історія. Культурно-антропологічна історія. Проблеми національної історії.

Література: Основна [1, 3-8, 10], допоміжна [37-39].

Тема 5. Італійська історіографія другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.

Основні напрями історіографії. Організація історичних досліджень. Дослідження Рісоджименто. Історіографія фашизму. Історіографія Опору і конституювання республіки. Пошуки нових дослідницьких підходів. Мікроісторія в сучасній італійській історіографії.

Література: Основна [1, 3-8, 10], допоміжна [37-39].

Тема 6. Сучасна американська історіографія.

Основні етапи та напрями розвитку історіографії. Організація історичної науки. Історичні наукові товариства. Наукова періодика. Архівна справа та публікація історичних джерел. Історіографія американських революцій. Історія зовнішньої політики. «Нова історична наука». «Культурний поворот» в історіографії. Е. Люттвак та його трактування «логіки війни та миру».

Література: Основна [1, 3-8, 10], допоміжна [16, 37-39].

Тема 7. Сучасна історіографія проблем ідеї миру, миролюбства й гуманізму.

Дослідження «ідеї миру»: сучасні підходи до вивчення. Еволюційні погляди дослідників щодо формування моделі культури миру на противагу війні. Проблема миру і війни як глобальні проблеми людства у дослідженнях сучасних вчених. Миролюбство і гуманізм у сучасній європейській історіографії та історіографії США.

Література: Основна [1-10], допоміжна [17,18,19, 37-39].

Змістовий модуль 2. Нові тенденції розвитку польської, чеської історичної науки. Основні риси розвитку історичної науки в країнах Азії та Африки.

Тема 8. Сучасна польська історична наука другої половини XX – першої чверті XXI ст.

Особливості післявоєнного розвитку польської історичної науки. Основні напрями історичних досліджень. Сучасні актуальні проблеми польської історіографії.

Література: Основна [1, 3-8], допоміжна [26,27, 36, 37-39].

Тема 9. Сучасна чеська історична наука другої половини XX – першої чверті XXI ст.

Історичні дослідження в Чехії після Другої світової війни. Перебудова історичної науки. Основні напрями дослідження після 1989 р. Сучасні актуальні проблеми чеської історіографії.

Література: Основна [1, 3-8], допоміжна [20, 37-39].

Тема 10. Історична наука Китайської Народної Республіки другої половини XX – першої чверті XXI ст.

Етапи розвитку історичної думки в КНР після Другої світової війни. Дискусійні проблеми китайської історіографії. Сучасні актуальні проблеми китайської історіографії.

Література: Основна [1, 3-8], допоміжна [37-39].

Тема 11. Історична наука та історичні знання в Японії другої половини XX – першої чверті XXI ст.

Загальні риси становлення історіографії. Основні напрями історичних досліджень. Сучасні актуальні проблеми японської історіографії.

Література: Основна [1, 3-8], допоміжна [15, 37-39].

Тема 12. Історична наука в Африці другої половини XX – першої чверті XXI ст.

Розвиток історичних знань. Історіографія в другій половині XX ст. - першої чверті XXI ст. Сучасні актуальні проблеми африканської історіографії.

Література: Основна [1, 3-8], допоміжна [37-39].

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	ін	с.р		го	л	с	лаб	ін
				д	.					д		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Об'єкт і предмет курсу сучасної зарубіжної історіографії. Історична наука в європейських країнах та США.												
Тема 1. Вступ до курсу «Сучасна зарубіжна історіографія».	7	2	-	-	-	5	7	2	-	-	-	5
Тема 2. Сучасна французька історіографія.	9	2	2	-	-	5	9	2	2	-	-	5
Тема 3. Сучасна історіографія Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.	7	2	2	-	-	3	7	-	2	-	-	5
Тема 4. Сучасна німецька історіографія.	5	2	-	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 5. Італійська історіографія другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	5	2	2	-	-	1	5	-	-	-	-	5
6. Сучасна американська історіографія.	10	-	-	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Сучасна історіографія проблем ідеї миру, миролюбства й гуманізму.	5	2	-	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	48	12	6	-	-	30	48	4	4	-	-	40
Змістовий модуль 2. Нові тенденції розвитку польської, чеської історичної науки. Основні риси розвитку історичної науки в країнах Азії та Африки.												
Тема 8. Сучасна польська історична наука другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	10	2				8	10	2	-	-	-	8
Тема 9. Сучасна чеська історична наука другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	8	2	-	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 10. Історична наука Китайської Народної Республіки другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	10	2	2	-	-	6	10	-	2	-	-	8
Тема 11. Історична наука та історичні знання в Японії другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	6	2	-	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Тема 12. Історична наука в Африці другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	8	-	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	42	8	4	-	-	30	42	2	2	-	-	38
Усього годин	90	20	10	-	-	60	90	6	6	-	-	78

5. Теми практичних занять

N з/п	Назва теми	Кількість годин (денна/заочна)
<i>Змістовий модуль 1. Об'єкт і предмет курсу сучасної зарубіжної історіографії. Історична наука в європейських країнах та США.</i>		
1	Тема 1. Вступ до курсу «Сучасна зарубіжна історіографія».	-/-
2	Тема 2. Сучасна французька історіографія.	2/2
3	Тема 3. Сучасна історіографія Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.	2/2
4	Тема 4. Сучасна німецька історіографія.	-/-
5	Тема 5. Італійська історіографія другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	2/-
6	Тема 6. Сучасна американська історіографія.	-/-
7	Тема 7. Сучасна історіографія проблем ідеї миру, миролюбства й гуманізму.	-/-
<i>Змістовий модуль 2. Нові тенденції розвитку польської, чеської історичної науки. Основні риси розвитку історичної науки в країнах Азії та Африки.</i>		
8	Тема 8. Сучасна польська історична наука другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	-/-
9	Тема 9. Сучасна чеська історична наука другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	-/-
10	Тема 10. Історична наука Китайської Народної Республіки другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	2/2
11	Тема 11. Історична наука та історичні знання в Японії другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	-/-
12	Тема 12. Історична наука в Африці другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	2/-
Разом		10/6

6. Самостійна робота

N з/п	Назва теми	Кількість годин (денна/заочна)
<i>Змістовий модуль 1. Об'єкт і предмет курсу сучасної зарубіжної історіографії. Історична наука в європейських країнах та США.</i>		
1	Тема 1. Вступ до курсу «Сучасна зарубіжна історіографія».	5/5
2	Тема 2. Сучасна французька історіографія.	5/5
3	Тема 3. Сучасна історіографія Сполученого Королівства	3/5

	Великої Британії та Північної Ірландії.	
4	Тема 4. Сучасна німецька історіографія.	3/5
5	Тема 5. Італійська історіографія другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	1/5
6	Тема 6. Сучасна американська історіографія.	10/10
7	Тема 7. Сучасна історіографія проблем ідеї миру, миролюбства й гуманізму	3/5
Змістовий модуль 2. Нові тенденції розвитку польської, чеської історичної науки. Основні риси розвитку історичної науки в країнах Азії та Африки.		
8	Тема 8. Сучасна польська історична наука другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	8/8
9	Тема 9. Сучасна чеська історична наука другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	6/8
10	Тема 10. Історична наука Китайської Народної Республіки другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	6/8
11	Тема 11. Історична наука та історичні знання в Японії другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	4/6
12	Тема 12. Історична наука в Африці другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	6/8
	Разом	60/78

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для опрацювання тем дисципліни	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Об'єкт і предмет курсу сучасної зарубіжної історіографії. Історична наука в європейських країнах та США.				
Тема 1. Вступ до курсу «Сучасна зарубіжна історіографія».	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів.	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	Основна [1-10], допоміжна [37-39].	5
Тема 2. Сучасна французька історіографія.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу. Виконання завдань	Анотування основних джерел з теми. Підготовка доповіді	Основна [1-10], допоміжна [14, 21, 37-39].	5

	практичної роботи			
Тема 3. Сучасна історіографія Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Анотування основних джерел з теми. Підготовка доповіді.	Основна [1, 3-8, 10], допоміжна [14, 37-39].	5
Тема 4. Сучасна німецька історіографія.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	Основна [1, 3-8, 10], допоміжна [37-39].	5
Тема 5. Італійська історіографія другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу. Виконання завдань практичної роботи	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	Основна [1, 3-8, 10], допоміжна [37-39].	5
6. Сучасна американська історіографія.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	Основна [1, 3-8, 10], допоміжна [16, 37-39].	5
Тема 7. Сучасна історіографія проблем ідеї миру, миролюбства й гуманізму	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	Основна [1-10], допоміжна [17,18,19, 37-39].	5
Змістовий модуль 2. Нові тенденції розвитку польської, чеської історичної науки. Основні риси розвитку історичної науки в країнах Азії та Африки.				
Тема 8. Сучасна польська історична наука другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.	Вивчення лекційного матеріалу, конспектування тематичного матеріалу.	Анотування основних та додаткових джерел з теми. Підготовка доповіді.	Основна [1, 3-8], допоміжна [26,27, 36, 37-39].	5
Тема 9. Сучасна чеська історична наука другої половини ХХ –	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних	Анотування основних та додаткових джерел з теми.	Основна [1, 3-8], допоміжна [20, 37-39].	5

першої чверті XXI ст.	понять і термінів.	Підготовка доповіді.		
Тема 10. Історична наука Китайської Народної Республіки другої половини XX – першої чверті XXI ст.	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних понять і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	<i>Основна [1, 3-8], допоміжна [37-39].</i>	5
Тема 11. Історична наука та історичні знання в Японії другої половини XX – першої чверті XXI ст.	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних понять і термінів.	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	<i>Основна [1, 3-8], допоміжна [15, 37-39].</i>	5
Тема 12. Історична наука в Африці другої половини XX – першої чверті XXI ст.	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних понять і термінів.	Анотування основних та додаткових джерел з теми. Підготовка доповіді.	<i>Основна [1, 3-8], допоміжна [37-39].</i>	5

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання сприяють кращому засвоєнню здобувачами матеріалу з навчальної дисципліни «Сучасна зарубіжна історіографія» та формуванню у них навичок та вмінь одержувати додаткові знання.

Підготовка доповідей або презентацій як форма індивідуальної роботи навчальної дисципліни передбачає дослідження основних питань програмного матеріалу.

Оцінка доповіді або презентації враховує ступінь розкриття теми, обсяг використаної літератури, змістовність викладення фактів, рівень самостійності міркувань. Важливо, щоб доповідь або презентація були виконані відповідно до теми та повністю розкривали проблему дослідження.

*Індивідуальні завдання передбачають ознайомлення здобувача освіти з джерелами, монографічною літературою та актуальними публікаціями з навчальної теми. Контроль індивідуальних завдань здійснюється шляхом перевірки конспектів здобувачів освіти із опрацьованими матеріалами джерел, монографічної літератури, наукових публікацій та/або обговорення, презентаціями.

Перелік джерел, монографічної літератури, публікацій для виконання індивідуальних завдань

1. Праці Ф. Броделя:

Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV—XVIII ст. / Пер. з фр. Григорій Філіпчук. Київ: Основи, 1997. (3 томи)

Ідентичність Франції. Книга 1. Простір та історія / Пер. з фр. Світлани Глухової. Київ: Вид-во Жупанського, 2013.

Ідентичність Франції. Книга 2. Люди і речі / Пер. з фр. Світлани Глухової. Київ: Вид-во

Жупанського, 2014.

Ідентичність Франції. Книга 3. Люди і речі / Пер. з фр. Світлани Глухової. Київ: Вид-во Жупанського, 2017.

2. Праця Емануеля Ле Руа Ладюрі

Коротка історія клімату: від середньовіччя до наших днів / Пер. з фр. А.Рєпи. Київ: Ніка-Центр, 2009.

3. Праця Арнольда Джозефа Тойнбі

Тойнбі, Арнольд. Дослідження історії. Том 1./Пер. з англ. В. Шовкуна. Київ: Основи, 1995. 614 с.

Тойнбі, Арнольд. Дослідження історії. Том 2./Пер. з англ. В. Митрофанова, П. Таращука. Київ: Основи, 1995. 406 с.

4. Праці Еріка Гобсбаума

Ерік Гобсбаум. Вік екстремізму: Коротка історія ХХ віку, 1914—1991. / З англ. пер. Олександр Мокровольський. Київ: Вид. дім «Альтернативи», 2001. 543 с.

Винайдення традиції / За ред. Еріка Гобсбаума і Теренса Рейнджера / Пер. з англ. Микола Климчук. Київ: Ніка-Центр, 2005. 448 с.

Ерік Гобсбаум. Нації і націоналізм, починаючи з 1780 року: програма, міфи, реальність / Пер. з англ. та примітки Т. Корпала. Київ: Український Центр духовної культури, 2010. 288 с.

5. Праця Далиєля Бовуа

Бовуа Даніель. Битва за землю в Україні: 1863-1914: Поляки в соціо-етнічних конфліктах. Київ, 1998. 334 с.

6. Праця Федеріко Шабо

Історія ідеї Європи / Федеріко Шабо; пер. з іт., вступ, ст., приміт., глосарій Я. Ф. Барб'єрі. Київ: Либідь, 2020. 352 с.

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Сучасна зарубіжна історіографія» застосовуються такі методи навчання:

- словесні методи навчання, пояснювально-ілюстративний метод, із використанням мультимедійних презентацій під час викладу лекційного матеріалу;
- бесіда з елементами дискусії, ситуативний підхід, бесіда за «круглим столом», «питання-відповідь»;
- проблемно-пошуковий та евристичний (диспут) методи навчання;
- дослідницький метод під час виконання самостійної роботи;
- практичні методи навчання: вправи, задачі, кейси, есе тощо;
- наочні методи навчання: демонстрація, ілюстрація, презентація, навчальні фільми, використання Jamboard, відеолекції.

9. Методи контролю

При вивченні здобувачами освітнього компоненту «Сучасна зарубіжна історіографія» застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань тощо;
- контроль самостійної роботи, представлення презентацій;
- індивідуальне та фронтальне опитування;
- поточне тестування;
- аналіз та оцінювання результатів навчання;
- тестовий підсумковий контроль.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти

1. Предмет, об'єкт та завдання курсу «Сучасна зарубіжна історіографія».
2. Сучасний стан школи «Анналів».
3. Фернан Бродель. Становлення «нової історичної науки».
4. Основні положення праці Ф. Броделя «Ідентичність Франції» («Що таке Франція?»).
5. Еммануель ле Руа Лядурі та його праця «Селяни Лангедока (з XV до XVII ст.)».
6. Економічна і соціальна історія у сучасній французькій історіографії (Е. Лябрусс).
7. Історія міжнародних відносин і дипломатії у сучасній французькій історіографії (П'єр Ранувен, Жан-Батіст Дюрозель).
8. Сучасні наукові дискусії щодо дослідження проблеми «Велика Французька революція» (Жорж Лефевр, Альбер Собуль, Жак Годшо, Жорж Бернано, Ф. Фюре, Д. Ріше, Гі Лемаршан, М. Вовель).
9. Дослідження проблем новітньої історії у французькій історіографії.
10. Арнольд Джозеф Тойнбі та його підходи до «вивчення історії».
11. Рух за «оновлення» історії у історіографії Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії (60-70-ті рр. XX ст.).
12. Ерік Гобсбаум та його підходи до вивчення історії (стаття «Від соціальної історії до історії суспільства»).
13. Історіографія Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії початку XX ст.
14. Історіографія другої половини XX ст. Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії («соціальна історія», «культурно-антропологічна історія»).
15. «Локальна історія» у дослідженнях науковців XX ст. Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії.
16. Проблеми зовнішньої політики у британській історіографії другої половини XX ст. (Стефан Джордж, Пол Кеннеді).
17. Проблеми колоніальної експансії і деколонізації у історіографії другої половини XX ст. Сполученого королівства Великої Британії та Північної Ірландії.
18. Розвиток історичної науки у ФРН у 40-50-ті рр. XX ст.
19. Проблема «соціальної історії» у німецькій історіографії другої половини XX ст.
20. Наукові центри Німеччини та їхня роль у німецькій історіографії (друга половина XX ст.).
21. Школа соціальної історії в Гейдельберзькому університеті.
22. «Марбурзька» школа та основні напрямки її діяльності.
23. «Соціально-критична» школа Білефельдського університету та концепція німецької історії XIX-XX ст.

24. Юрген Кокк та його бачення «соціальної історії» Німеччини.
25. «Історія повсякденності» у німецькій історіографії (Альф Людтке).
26. «Історія понять» як особливий підхід до інтелектуальної історії у Німеччині (Отто Бруннер, Вернер Конце, Райнгарт Коззелек).
27. Проблема національної історії в німецькій історіографії (Ернест Вольте, Карл Дітріх Брахер, Мартін Брошат, Йохім Фест, Герхард Шульц, Г.О. Вінклер).
28. Основні напрямки історичних досліджень в Німеччині в другій половині ХХ - першій чверті ХХІ ст.
29. Федеріко Шабо та його внесок у розвиток італійської історіографії.
30. Марксистська історіографія в Італії (Антоніо Грамши).
31. «Мікроісторія» як один із напрямів в італійській історіографії (Карл Гінзбург, Джованні Леві, Едоардо Гренді).
32. Дослідження Рісорджименто.
33. Історіографія фашизму в Італії.
34. Історіографія Руху Опору в Італії.
35. Дослідження «ідеї миру»: сучасні підходи до вивчення зарубіжними вченими.
36. Проблема миру і війни як глобальні проблеми людства у дослідженнях сучасних зарубіжних вчених.
37. Новітня історія Польщі – об’єкт польської історіографії після 1989 р. (В. Рошковський, Є. Топольський, А. Чубинський, А. Пачковський, Є. Ейслер, Я. Скужинський, А. Фрішке).
38. Вивчення національної історії ХІХ ст. у сучасній польській історіографії (Стефан Кеневіч, Т. Кізвальтер, Д. Кальва).
39. Вивчення раннього модерного часу ХVІ – ХVІІ ст. – один із найбільш розбудованих напрямів сучасної польської історіографії.
40. Історіографія польського середньовіччя у польській історичній науці другої половини ХХ – першої чверті ХХІ ст.
41. Історія історіографії – одна із розвинутих галузей історичного знання в сучасній Польщі.
42. Основні напрями досліджень в сучасній чеській історіографії.
43. Дискусійні проблеми сучасної китайської історіографії.
44. Основні напрями історичних досліджень в сучасній Японії.
45. Історіографія у країнах Африки другої половини ХХ ст. – першої чверті ХХІ ст.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Екзамен	Сума
Змістовий модуль № 1								Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових	відмінно

		рекомендованих літературних джерелах; вмiє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вмiє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вмiє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Посібники.

2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа Moodle).
4. Пакети контрольних завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).

13. Рекомендована література

Основна:

1. Драч О.О. Зарубіжна історіографія всесвітньої історії: Навч. посібник. Черкаси: 2015. 164 с.
2. Дюпон-Мельниченко Ж.-Б. Французька історіографія ХХ століття: Навч. посібник Львів, 2001. 170 с.
3. Зашкільняк Л. Виклики сучасної історіографії: світовий та український контексти // Україна модерна. Число 9. Київ-Львів, 2005. С. 7-14.
4. Зашкільняк Л. Сучасна світова історіографія. Львів, 2007. 312 с.
5. Історіографічний словник: навч. посіб. для студентів історичних факультетів університетів / за ред. С. Посохова. Харків, 2004. 320 с.
6. Історіографія всесвітньої історії: навчально-методичний посібник для організації самостійної роботи студентів історичних факультетів. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2019. 162 с.
7. Історія та історіографія в Європі. Збірник наукових праць / Редактори С. Стельмах, Г. Хаусман. Київ. Вип. 1, 2–3. 2003 – 2004.
8. Копилов С. Світова історіографія новітньої доби: Навч.- метод. посібник / Кам'янець - Подільський: 2012. 55 с.
9. Таран Л.В. Французька історіографія (70-ті роки ХІХ – 80-ті роки ХХ ст.). Київ, 1991.
10. Фалько С. А. Діяльність воєнно-інструкторських місій європейських країн і США в арміях держав, що реформували збройні сили (остання третина ХІХ – перша третина ХХ ст.): проблеми та перспективи досліджень // Проблеми всесвітньої історії: науковий журнал. 2022. № 1. (13). С. 24–53.

Допоміжна:

11. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм ХV – ХVІІІ ст. Т. І: Структури повсякденності: можливе і неможливе. Київ, 1995; Т. 2: Ігри обміну. Київ, 1997; Т. 3: Час світу. Київ, 1998.
12. Верменич Я. Локальна історія як науковий напрям: традиції й новації. Київ, 2012.
13. Гірц К. Інтерпретація культур: Вибрані есе. Пер. з англ. Н. Комарова. Київ, 2001.
14. Гобсбаум Е. Вік екстремізму. Коротка історія ХХ віку. 1914-1991. Київ, 2001.
15. Коваленко О.О. Місце і роль переселенців часів яйої та кофун у формуванні японського етносу в працях японських дослідників другої половини ХХ ст. // Східний світ. Київ, 2004. №1. С. 80-85.
16. Левченко Л.Л. Архіви і архівна справа Сполучених штатів Америки: історія та організація. Миколаїв, 2013, 1204 с.
17. Лопачька Н. М. Концепт ідеї миру: історичні засади формування та сучасне розуміння // Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2023. № 7(13). Київ. 2023. С. 799-811. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/5466/5497>

18. Лопачька Н.М. Ідея миру: становлення та історична генеза розвитку // Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2023. № 7(13). Київ. 2023. С. 946-958. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/5774/5807>
19. Лопачька Н.М. Нація, націоналізм та національна ідентичність: історіографічний аспект дослідження // Культурологічний альманах. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». Вип. 2. 2023. С. 89-94.
20. Мотрук С. Нові тенденції у розвитку чеської та словацької історіографії в 90-х роках ХХ ст. // Історія та історіографія в Європі. Київ, 2003. Вип. 1-2. С. 72-81.
21. Нора П. Теперішнє, нація, пам'ять. Київ, 2014, 272 с.
22. Панафідін І. О. Філософська ідея миру: становлення та еволюція // Актуальні проблеми духовності: зб. наук. праць. Кривий Ріг, 2011. Вип. 12. С. 345-355. URL: http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/0564/1761/1/zb12_2011_345-355_Panafidin.pdf (дата звернення: 25.06.2023).
23. Паніна І. Г. Дослідження миру: основні теоретичні перспективи // Політичне життя. Вінниця: Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2022. № 1. С. 92-107. URL: <https://jpl.donnu.edu.ua/issue/view/419>
24. Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл: монографія. Київ: НІСД, 2019. 560 с.
25. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. Київ, 1994. Т.1-2.
26. Grabski A.F. Dzieje historiografii. Wprowadzenie Rafał Stobiecki. Poznań, 2003. https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/2460/1/Studia_Podlaskie_14_Szelagowska%20%5Brecenzja%5D.pdf
27. Grabski A.F. Zarys historii historiografii polskiej. Poznań, 2000. https://bazhum.muzhp.pl/media//files/Slupskie_Studia_Historyczne/Slupskie_Studia_Historyczne-r2003-t10/Slupskie_Studia_Historyczne-r2003-t10-s319-321/Slupskie_Studia_Historyczne-r2003-t10-s319-321.pdf
28. Historians on History. An Anthology edited and introduced by John Tosh. London, 2000. <https://www.taylorfrancis.com/books/mono/10.4324/9781315100616/historians-history-john-tosh>
29. Historiografia krajów Europy Śródkowo-Wschodniej. Polska-Czechosłowacja-Węgry-Rumunia-była Jugosławia-Bułgaria / Red. J.Kłoczowski, P.Kras. Lublin, 1997. <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/517223/edition/425940?language=pl>
30. Iggers G.G. Historiography in the Twentieth Century: From Scientific Objectivity to the Postmodern Challenge. Honover and London, 1997. https://www.academia.edu/47181854/Historiography_in_the_Twentieth_Century_From_Scientific_Objectivity_to_the_Postmodern_Challenge
31. Kelley Donald R. Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku. Warszawa, 2009. https://szukaj.bu.umk.pl/discovery/fulldisplay/alma9910319548505606/48OMNIS_UMKWT:UMK
32. New Perspectives on Historical Writing / Edited by Peter Burke. Pennsylvania, 1992. https://www.academia.edu/63721010/New_Perspectives_on_Historical_Writing
33. What is History Today / Edited by Juliet Gardiner. – Atlantic Highlands, 1992. <https://www.rcwlitagency.com/authors/gardiner-juliet/>
34. White H. Metahistory. The Historical Imagination in Nineteenth Europe. Baltimore and London, 1973. https://ru.scribd.com/document/415370697/Metahistory-the-Historical-Imagination-in-Nineteenth-Century-Europe-by-Hayden-White?utm_medium=cpc&utm_source=google_pmax&utm_campaign=3Q_Google_Performance-Max_RoW_P1&utm_term=&utm_device=c&gclid=CjwKCAjwmbqoBhAgEiwACIjzEOrWVbcE1HzhuNvJKWpDYbaSSelfEShYW1ZZHR9NHrDEmBGAL5UXTxoCJ2YQAvD_BwE

35. World History by the World's Historians / P.Spickard, J.V.Spickard, K.M.Cragg. Boston etc., Mc Graw Hill, 1998.
36. Wrzosek W. Historia – Kultura – Metafora. Powstanie nieklasycznej historiografii. – Wrocław, 1995.
https://bazhum.muzhp.pl/media//files/Kwartalnik_Historii_Nauki_i_Techniki/Kwartalnik_Historii_Nauki_i_Techniki-r1997-t42-n2/Kwartalnik_Historii_Nauki_i_Techniki-r1997-t42-n2-s191-196/Kwartalnik_Historii_Nauki_i_Techniki-r1997-t42-n2-s191-196.pdf

14. Інформаційні ресурси

37. Бібліотека ім. В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>
38. Журнал «Аннали» – <https://www.cambridge.org/core/journals/annales-histoire-sciences-sociales-english-edition>
39. Історіографічний сайт – <https://www.jstor.org/>